

ทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูใน
สหวิทยาเขตเบญจบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

**The 21st century essential skills of director and deputy directors
according to Benjaburaha consortiums teachers under
the secondary education service area office 2**

วณิชวรรณ รัตนจารุพิทักษ์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Wanitschawann Ratthanajaruphithak

Ramkhamhaeng University, Thailand

E-mail : Wanitsaey @gmail.com

*****

บทคัดย่อ

การวิจัยเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนคติของครูที่มีต่อทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ใช้ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของโคเฮินด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู จำนวน 241 คน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบประมาณค่า จำนวน 40 ข้อ มีค่าเฉลี่ยความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาระหว่าง 0.60 – 1.00 และค่าความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์ครอนบาคแอลฟา เท่ากับ .994 สถิติการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และทดสอบความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบความต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ

ผลวิจัยพบว่า 1) ทัศนคติของครูต่อทักษะศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ครูที่วุฒิการศึกษาต่างกันมีทัศนคติต่อทักษะศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ 3) ครูที่ประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อทักษะศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านทางเทคโนโลยีและดิจิทัล และด้านการสื่อสาร ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านความคิดสร้างสรรค์ ไม่พบความต่าง จึงทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ ผลวิจัยพบว่าต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในภาพรวมและรายด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล ต่างกัน 1 คู่ คือ ประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับ 10 ปีขึ้นไป ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่พบความต่าง

* วันที่รับบทความ: 23 กุมภาพันธ์ 2564; วันแก้ไขบทความ 28 มีนาคม 2564; วันตอบรับบทความ: 30 มีนาคม 2564

คำสำคัญ : ทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21; ผู้บริหารสถานศึกษา; ครู; สหวิทยาเขตเบญจบุรพา

Abstracts

The purposes of this research is to study and compare the opinion of teachers about the essential skill for 21 st century of the academic administrators of Benjaburabha consortiums under the secondary education service area office 2 , classified by education background and teaching experiences which determine the sample size by using Cohen's table (1988) to select the simple random sampling, 241 teachers.

The research instruments which is used for data collection were the 5 point scale questionnaire consisted of 40 questions. The content validity was about 0.60- 1.00 and the reliability coefficient of Cronbach's Alpha coefficient was 0.994. Statistics which used for data analysis were mean, frequency, percentage, standard deviation, T-test for independent sample and one way analysis of variance. The level of statistic significant reached 0.5 , mean comparison in pair using Scheffe's method of multiple comparison tests is applied.

The result of the research are as follows: 1) The overall teacher's opinions towards the essential 21st century skill of the academic administrator at each aspect is in the high level. 2) Teachers who are in different educational background have overall opinions toward the essential 21st century skill of the academic administrator is insignificant difference at the statistical level of 0.5. 3) Teachers who are different in teaching experience have overall opinions toward the essential 21st century skill of the academic administrator at each aspect were overall and each aspect which are teamwork skill, technology and digital skill, interpersonal skill shows significant different at the statistical level 0.5. The aspect of creativity skill is no difference. A double testing by Scheffe's method. The result shows the significant statistic result at 0.5. For overall technology and digital perspective, one unlike pair was found between a less than 5 years and over 10 years experience. No dissimilarity was found in other dimensions

Keywords: Essential 21st Century Skill; The Academic Administrator; Teacher; Benjaburabha Consortium

บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 โลกมีการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านอย่างรวดเร็ว อาทิ การพัฒนาของเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทในวิถีชีวิตประจำวัน สภาพปัญหาการศึกษาที่ถูกสะท้อนผ่านความเสื่อมโทรมของเศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนสถานการณ์โรคระบาดที่เกิดขึ้น และการแข่งขันของนานาชาติในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการศึกษา ผู้บริหารที่ดีจึงควรตระหนักถึงการปรับตัวให้เท่าทันกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อขับเคลื่อนและพัฒนาองค์กร ครู และบุคลากรทางการศึกษาซึ่งเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนานักเรียนให้ไปถึงฝั่งฝันตามที่หลักสูตรกำหนดอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของการบริหารสถานศึกษา ดังนั้นเพื่อให้การบริหารมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทักษะการบริหารที่ดีอย่างเดียวย่อมไม่เพียงพอในการรับมือกับสถานการณ์ดังกล่าวหากแต่ทักษะที่มีเหล่านั้นจำเป็นต้องสอดคล้องกับบริบทในศตวรรษที่ 21 อีกด้วย

จากแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 ได้กล่าวถึงผลการพัฒนาการศึกษาไทยในช่วงปี 2552-2559 ซึ่งมีหลายส่วนที่ต้องพัฒนาอย่างเร่งด่วนในระยะต่อไป อันได้แก่ ด้านโอกาสทางการศึกษา ซึ่งแม้ว่ารัฐมีนโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุนโอกาสทางการศึกษาจำนวนมาก แต่ผลที่ได้กลับสวนทาง คือประชากรที่ยังคงมีปัญหาในด้านโอกาสการเข้าเรียน และปัญหาการออกกลางคันส่งผลให้ประเทศมีแรงงานที่มีการศึกษาน้อยกว่าระดับมัธยมศึกษาอยู่เป็นจำนวนมาก ในด้านของคุณภาพการศึกษา สะท้อนผ่านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยอยู่มาก รวมไปถึงต่ำกว่าหลาย ๆ ประเทศในภูมิภาคเอเชีย ตลอดจนผลผลิตที่ได้สวนทางกับความต้องการของตลาดแรงงานจึงเกิดปัญหาการว่างงาน หรือกำลังคนที่เข้าสู่ตลาดแรงงานขาดทักษะในการประกอบอาชีพจึงเป็นเรื่องยากในการยกระดับคุณภาพกำลังแรงงานให้สูงขึ้น และสุดท้ายด้านประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ และการใช้จ่ายงบประมาณทางการศึกษา เป็นปัญหาเชิงโครงสร้างและระบบการจัดการที่ควรได้รับการปรับปรุงเป็นอันดับแรก เพราะประเทศไทยลงทุนให้การศึกษาค่อนข้างสูงในการพัฒนาการศึกษา แต่ผลที่ได้กลับมากลับไม่เป็นไปอย่างที่หวัง จึงเล็งเห็นว่าควรให้ความสำคัญกับการวางระบบใหม่เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายลงแต่การบริหารจัดการศึกษาเป็นไปได้อย่างดีและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งนี้ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ดังนี้ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิต อย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของ โลกศตวรรษที่ 21” และ เป้าหมายด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มี คุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : 162)

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นตัวแปรสำคัญในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามหลักสูตรกำหนดให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน เพราะเป็นตัวกลางสำคัญในการรับนโยบายต่าง ๆ มาบริหาร วางกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่ครูและผู้ใต้บังคับบัญชา และเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน และนำไปสู่ความสำเร็จของผู้เรียนและสถานศึกษาในที่สุด โดยการวิจัยครั้งนี้จึงได้นำทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 มาสังเคราะห์และเลือกประเด็นที่มีความถี่สูงสุด 4 ประเด็น ได้แก่ 1.ทักษะการทำงานเป็นทีม 2.ทักษะทางเทคโนโลยีและดิจิทัล 3.ทักษะการสื่อสาร และ 4.ทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มาเป็นทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยทำการศึกษาจากความคิดเห็นของครูที่มีต่อผู้บริหารสถานศึกษาว่ามีทักษะดังกล่าวมากหรือน้อยเพียงใด เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบทของยุคสมัยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูต่อทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ครูในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 5 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา สุวินทวงศ์ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า และโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า จำนวนครู 641คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ครูในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จาก จำนวนทั้งสิ้น 241 คน จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางของ Cohen and Morrison (2011 : 147 อ้างถึงใน นครเดชพันธุ์, 2557 : 225-234) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified sampling) และการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามสัดส่วนของโรงเรียน

2. เครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัยโดย **ตอนที่ 1** เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบทดสอบสอบถามทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 ข้อ ประกอบด้วย วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน **ตอนที่ 2** ทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มี 4 ด้าน ได้แก่ ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะทางเทคโนโลยีและดิจิทัล ทักษะการสื่อสาร และทักษะความคิดสร้างสรรค์ ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ กำหนดตามแบบวัดโดยวิธีของ Likert จำนวน 40 ข้อ ทดสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาระหว่าง 0.60 – 1.00 และค่าความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์ครอนบาคแอลฟา เท่ากับ .994

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทำการขอหนังสือขออนุญาตในการแจกแบบสอบถามจากบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาวิทาลัยรามคำแหง วิทยาลัยเขตกรุงเทพมหานคร ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 5 โรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ขอความอนุเคราะห์จากข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในการแจกแบบสอบถามและเก็บคืน 3. ทำการเก็บแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดจำนวน 241 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด โดยทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

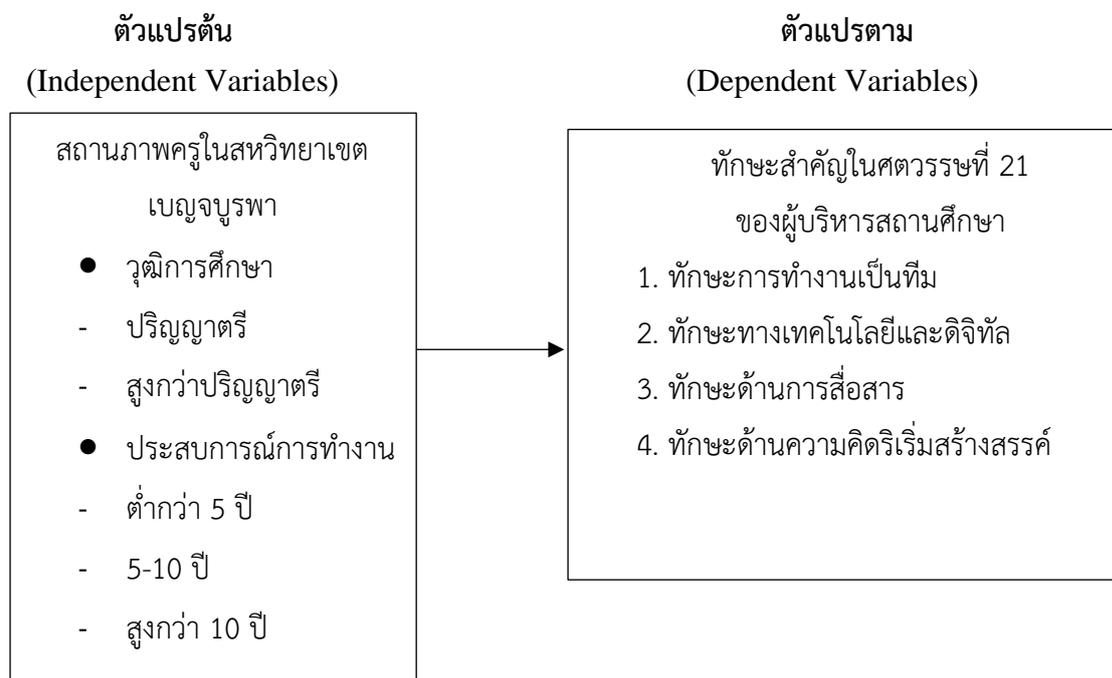
1. การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานเพื่อประมวลข้อมูลในตอนต้นที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ คุณวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงานมาแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. การหาค่าความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน SD (Standard Deviation)

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เมื่อเปรียบเทียบวุฒิการศึกษาโดยใช้การทดสอบค่าที (t - test) แต่ถ้าเปรียบเทียบประสบการณ์การทำงาน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's post hoc comparison)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จากกรทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง สามารถสรุป ผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

2. ในด้านภาพรวมและรายด้าน

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในภาพรวมและรายด้าน

	ทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21	ความคิดเห็นของข้าราชการครู			
		$\bar{x}$	SD	ระดับ	ลำดับ
1	ทักษะการทำงานเป็นทีม	3.66	.36	มาก	1
2	ทักษะทางเทคโนโลยีและดิจิทัล	3.62	.42	มาก	4
3	ทักษะการสื่อสาร	3.62	.35	มาก	3
4	ทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.65	.40	มาก	2
	รวม	3.64	0.32	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 3.66$) รองลงมาทักษะความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.65$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ($\bar{X} = 3.62$) และ ทักษะการสื่อสาร ($\bar{X} = 3.62$)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้ผลการวิเคราะห์ดัง ตาราง 2 และ 3

ตาราง 2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21	วุฒิการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
1 ทักษะการทำงานเป็นทีม	3.67	.38	3.64	.31	.519	.604
2 ทักษะทางเทคโนโลยีและดิจิทัล	3.61	.48	3.64	.29	-.555	.580
3 ทักษะการสื่อสาร						
4 ทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.63	.37	3.61	.31	.333	.740
	3.63	.44	3.68	.32	-.882	.379
รวม	3.63	.35	3.64	.26	-.218	.827

*p < .05

จากตาราง 2 พบว่า ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานโดยภาพรวมและรายด้าน

ทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21	ประสบการณ์การทำงาน						F	p
	น้อยกว่า 5 ปี		5 - 10 ปี		10 ปีขึ้นไป			
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
1 ทักษะการทำงานเป็นทีม	3.58	.44	3.70	.28	3.72	.36	3.759	.025*
2 ทักษะทางเทคโนโลยีและ ดิจิทัล	3.54	.54	3.63	.33	3.71	.31	3.123	.046*
3 ทักษะการสื่อสาร	3.55	.44	3.68	.28	3.64	.28	3.153	.045*
4 ทักษะความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์	3.58	.53	3.68	.30	3.70	.28	2.107	.124
รวม	3.56	.42	3.67	.25	3.69	.24	3.869	.022*

*p < .05

จากตาราง 3 พบว่า พบว่าผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม และรายด้านทักษะการทำงานเป็นทีม ด้านทักษะทางเทคโนโลยีและดิจิทัล และด้านทักษะการสื่อสาร แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดสร้างสรรค์ไม่แตกต่างกัน จึงนำค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ไปทำการทดสอบโดยวิธีเชฟเฟ (Scheff's method)

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร ในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านทักษะทางเทคโนโลยีและดิจิทัล

ประสบการณ์การทำงาน	ค่าเฉลี่ย	น้อยกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี	10 ปีขึ้นไป
	$\bar{x}$	3.54	3.63	3.71
น้อยกว่า 5 ปี	3.54			*
5 - 10 ปี	3.63			
10 ปีขึ้นไป	3.71			

*p < .05

จากตาราง 4 พบว่าผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ พบความแตกต่างกันในด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล 1 คู่ คือ ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน น้อยกว่า 5 ปี กับครูที่มีประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 10 ปีขึ้นไป กล่าวคือ ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 ปี มีความคิดเห็นต่อทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มากกว่าครูที่มีประสบการณ์ น้อยกว่า 5 ปี

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร ในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานด้านภาพรวม

ประสบการณ์การทำงาน	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$	น้อยกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี	10 ปีขึ้นไป
น้อยกว่า 5 ปี	3.56			*
5 - 10 ปี	3.67			
10 ปีขึ้นไป	3.69			

*p < .05

จากตาราง 5 พบว่าผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ พบความแตกต่างกันในด้านภาพรวม 1 คู่ คือ ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน น้อยกว่า 5 ปี กับครูที่มีประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 10 ปีขึ้นไป กล่าวคือ ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 ปี มีความคิดเห็นต่อทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มากกว่าครูที่มีประสบการณ์ น้อยกว่า 5 ปี

อภิปรายผลการวิจัย

1. ทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวม ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะทางเทคโนโลยีและดิจิทัล ทักษะด้านการสื่อสาร และทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะระบบการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในปัจจุบัน ได้มุ่งเน้นให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา พัฒนาตนเองตามแนวทาง โดยเริ่มต้นจากการประเมินสมรรถนะ การจัดทำแผนพัฒนาตนเอง และดำเนินการพัฒนาตามแผนพัฒนาตนเองจนมีสมรรถนะตามความต้องการของหน่วยงาน เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถดำเนินการพัฒนาตนเองตามระบบการพัฒนาครูและ บุคลากรทางการศึกษาได้อย่างถูกต้องตามกระบวนการสามารถพัฒนาสมรรถนะของตนเองเพิ่มขึ้น และส่งผล ต่อผู้เรียนที่

รับผิดชอบ (สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา, 2551 : 34) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องได้รับการฝึกอบรมเพื่อนพัฒนานตนเองจากเขตพื้นที่การศึกษาและจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ ศรสวรรค์ บุญธรรมชัย (2561 : 5) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 พบว่า โดยภาพรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ศศิตา เพลินจิต (2558 : 6) ศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑาทิพย์ นามนุ (2561) ศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะ สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีการอบรมและพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาในทุกมิติ โดยให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพของ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพ จึงมีการดำเนินการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพบุคคลในสังกัด (แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 หน้า 150) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรสวรรค์ บุญธรรมชัย (2561 : 3) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวีธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งครูต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับวิจัยของ มณฑาทิพย์ นามนุ (2561 : 28) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

3. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในภาพรวมและรายด้านทักษะทางเทคโนโลยีและดิจิทัล แตกต่างกัน 1 คู่ คือ ประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับ 10 ปีขึ้นไป ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง กล่าวคือ ครูที่มีประสบการณ์มากกว่ามีความคิดต่อ ทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา มากกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่าในภาพรวมและด้านทักษะทางเทคโนโลยีและดิจิทัล ทั้งนี้เพราะความแตกต่างของคนแต่ละเจนเนอเรชั่นเป็นผลพวงมาจากประสบการณ์ในแต่ละช่วงวัย การเจริญเติบโต มุมมองการทำงานที่ต่างกักัน มนัสวี ศีรนนท์ และ พระมหามหวินทร์ ปุริสุตโตโม (2562 : 15-22) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อีร์ศักดิ์ สารสมัคร และคณะ (2563 : 348-358) ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่

ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับ รชฎ ทนวัฒนา (2560 : ออนไลน์) ศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในโรงเรียนเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากสิ่งที่ได้จากงานวิจัย

1. ด้านทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการใช้สื่ออุปกรณ์ เครื่องมือ เทคโนโลยีและดิจิทัล อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และเปิดรับต่อการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัลที่แปลกใหม่และสร้างสรรค์อยู่เสมอ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของทักษะการบริหาร

2. ด้านทักษะการสื่อสาร ควรให้ความสำคัญกับการที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นต้นแบบที่ดีให้กับบุคลากรภายในสถานศึกษา และหมั่นเสริมแรงบวกด้วยการสร้างขวัญและกำลังใจให้บุคลากรในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ

3. ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผู้บริหารควรพัฒนาความสามารถในการ วิเคราะห์นโยบาย จุดมุ่งหมาย และขอบเขตของงานให้มีความชัดเจน ตลอดจนศึกษาแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อมาปรับใช้ในการบริหาร การศึกษา

4. ด้านทักษะการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศในการทำงานที่ทุกคนเต็มใจช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในวิจัยเชิงคุณภาพ หรือเปลี่ยนตัวแปรที่ส่งผลต่อการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

2. ในการวิจัยครั้งขยับกลุ่มตัวอย่างเป็นระดับเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลในเชิงลึกและมีความหลากหลาย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- ธีรศักดิ์ สารสมักร และคณะ. (2563). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

- นคร เดชพันธุ์. (2557). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย*. 4 (3), 225-234.
- มณฑาทิพย์ นามนุ. (2561). *ศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- มนัสวี ศรีนนท์ และ พระมหามหวินทร์ ปุริสุตโตโม. (2562). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. *วารสารพุทธมคัศ ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม*. 4 (1), 15-22.
- รชฏ ทนวัฒนา. (2560). ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในโรงเรียนเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 29 ธันวาคม 2563. แหล่งที่มา: [http://61.19.238.50/StudentServe/input/thesis/\[1\]\[080218103446\].pdf](http://61.19.238.50/StudentServe/input/thesis/[1][080218103446].pdf).
- ศรสวรรค์ บุญณกรชัย. (2561). *ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวีธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1*. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกริก.
- ศศิตา เพลินจิต. (2558). *ศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1*. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
- สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา. (2551). *โครงการพัฒนาสมรรถนะของครูตามระบบ การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- Cohen, L., Minnion, L., & Morrison, K. (2011). *Research methods in education*. (7th ed.). New York: Routledge